

Minnesanteckningar

Medborgarmöte Vireda 2025

Deltagande: Beata Allen, Mikael Fornander, Michael Wirestam, Carina Nohrs, Per-Erik Ekström, Rosemarie Segersson, Sonja Michanek, kommunpolis Mikael Sjöbrink och 26 medborgare från Vireda.

Kommunpolis

Mikael Sjöbrink berättar om lite om polisens närvaro på höglandet och om vad som händer lokalt.

Bedrägerier är ett stort problem som särskilt drabbar äldre och där tillvägagångssätten varierar.

Grannsamverkan finns i Vireda och man har en samverkan med grannsocken Haurida. Det finns en ny app för Grannsamverkan där polisen går ut med information. Inbrott bedrivs av internationella ligor, där efterfrågar polisen särskilt tips om främmande bilar som cirkulerar. De hyr ofta stugor i ett par veckor eftersom de behöver en bas att utgå från.

Hur ser narkotikahandeln ut? I flera kommunen, bland annat Aneby, kan man mäta förekomsten genom att undersöka avloppsvattnet. Tillgången till narkotika är stor. Det finns nya attityder kring narkotika där man numer kan använda ex kokain öppet. De bilister som stoppas är nu i högre grad än tidigare påverkade av narkotika istället för alkohol.

Gällande grannsamverkan så undrar man hur detta kommuniceras ut från kontaktpersonerna till övriga i bygden. Det sker i Vireda på facebookforumet Viredas vänner. Någon påtalar att alla inte har sociala medier. Någon menar att det vore bra med ett system på samma sätt som för sjukvård.

Någon påtalar att många kör för fort genom samhället vilket fint leder oss vidare till följande punkt i dagordningen.

Trafikfrågor

Michael berättar om resultaten från hastighetskamerorna som funnits i Vireda i månadsskiftet oktober-november 2023. Många kör för fort, och då särskilt mellan 23.00 och 06.00 då samtliga bilister körde över tillåten hastighet och med en högre genomsnittshastighet än de trafikanter som passerar dagtid. Tillåten hastighet är 40 km/h, den högsta uppmätta hastigheten var 102 km/h.

Trafikverket har bjudit in länets kommuner att identifiera fem potentiella trafiksäkerhetsbrister på det statliga vägnätet inom respektive kommun. Vireda är en plats som pekats ut. Vireda skola byggs för närvarande ut med fyra nya klassrum och ett nytt stort tillagningskök för västra kommundelen. Samhällsföreningen arbetar för en ny gång- och cykelväg i närhet av väg 986, utanför vägområdet. Ett par passager med hastighetsdämpande åtgärder genom samhället skulle ge stor effekt för trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter. Samtidigt bör även hastighetsbegränsningen förändras så att högsta tillåtna hastighet genom hela byn blir 40 km/h.

Vice ordförande samhällsbyggnadsnämnden deltar i mötet och han berättar att det finns en bra dialog med samhällsbyggnadsavdelningen där samhällsföreningens synpunkter i frågan har framförts.

Någon frågar om digitala skyltar som visar vilken hastighet man kör. En sådan har kommit upp vid skolan i dagarna. Michael menar att det hade varit intressant att göra en mätning nu för att se hur tavlan påverkar hastigheterna.

Kollektivtrafikfrågor

Beata berättar om att kollektivtrafikfrågor ligger med i paketet om gymnasiesamverkan för att ungdomarna ska kunna resa kollektivt. Det är idag inte möjligt från Vireda. Kommunen har uppvakttat Region Jönköpings län med representanter från regional utveckling, Länstrafiken, TIM-nämnden och ANA-

nämnden. En lösning kommunen ville presentera var att binda ihop buss mellan Tranås och Jönköping, förslaget fick god respons. Regionen skulle räkna på en linje och återkomma till kommunen. Projektet skulle kunna bli ett pilotprojekt under tre år, och används inte linjen under de åren så kommer den läggas ned, varför det är viktigt att bygden hjälps åt. Återkopplingen har inte varit så konkret och snabb som kommunen hoppats, men en grov kostnadsuppskattning har presenterats. Dialog med regionen kommer fortsätta.

Kommunens önskemål i grunden var en sammanhållen linje utan byten eftersom man vid byten riskerar att få vänta eller missar en anslutning om bussen är försenad.

Någon frågar om det inte berör ungdomar i andra kommuner, och Beata svarar att så är det. Förslaget berör tre kommuner; Tranås, Aneby och Jönköping. En fjärdedel av länets kommuner. Någon påtalar att det öppnar upp möjligheter för ungdomar att välja ett gymnasium i Tranås om en sådan linje blir till.

Man undrar om hur statistik på antal resenärer förs, och Michael svarar att det mäts hela tiden och att JLT har god kunskap om detta. För Aneby kommun ökar antalet resenärer på linje 124 mot Jönköping vilket är väldigt positivt för kommunen. För att fler ska använda en linje så behövs en viss turtäthet för att linjen faktiskt ska fungera.

För de boende är logistiken att ta sig till Lekeryd något som måste lösas dagligen. Ett annat problem är att bussarna är fulla och ungdomarna får stå länge när de väl kommer på bussen.

Man önskar en kontakt mellan gruppen buss till barnen och kommunen i frågan och Beata lovar att återkoppla.

Amaq

Per-Erik berättar att grunden till närsortering, som det numera heter, kommer i grunden från beslut i EU och syftar till att öka insamlingen av förpackningar för att kunna materialåtervinna dessa i högre grad. I en nationell jämförelse ligger Sverige någonstans i mellanskiktet och har en bit kvar för att kunna komma i nivå med de länder som lyckas bättre inom EU.

Kan flera grannar ha dela kärl? Ja, det är möjligt. För att få till det så vänder man sig till Amaq. De fasta avgifterna är desamma eftersom man är en del av kollektivet, men däremot sjunker avgifterna för tömning. Däremot kan man inte få tömning mer sällan på matavfall eftersom det inte bör bli för gammalt.

Gällande taxan så påtalas ofta att dessa är högre än andra kommuners och det beror på att kommunen är glest befolkad vilket gör att kostnaderna i Aneby blir högre.

Gällande VA så driver antalet verksamhetsområden kostnaden, särskilt för de verk som har få abonnenter. Gällande det nya vattenverket som byggts för att kunna förse både Hultrum och Vireda med dricksvatten så är nu en lösning nära och därmed kommer det gamla vattenverket som försett Vireda med dricksvatten tidigare att kunna kopplas bort. Anledningen är frågor kring markupplåtelse och intrångsersättning där tvisten nu avgjorts i högsta instans.

Skolbyggnation och skolfrågor

Rosie inleder med en låt där texten skrivits av eleverna i Vireda skola och musiken genererats av AI. Byggnationen av skolan är nu igång. Rosie visar bilder och berättar om att det tillkommer ett nytt skolkök som kommer förse dels Vireda skola och förskola men även andra förskolor som finns i kommundelen med mat. Tillagningsköket kommer även att bistå hemtjänsten med mat till brukare i Viredaområdet. Inflyttning är planerad till höstterminen 2026.

Födelseantalet sjunker generellt sett, men Vireda och Haurida bryter mot trenden. Gällande ett minskat antal platser på förskolan så påtalar föräldrar att antalet platser minskar och att det inte är bra för attraktiviteten på orten om man som förälder måste köra en längre bit åt fel håll. Rosie påtalar att man

försöker planera för barngrupper framgent, dimensionera rätt och kunna använda de lokaler som finns på ett bra sätt men att det är en utmaning.

Övriga frågor

Gällande barn som ska promenera till skolan så påtalas att vissa sträckor är smala och tung trafik passerar. Michael menar att kommunen känner till problematiken men påtalar att det är svårt för kommunen att påverka i statliga vägområden. För landsbygden är det viktigt att man arbetar med lösningar där det är möjligt när tillfälle ges om ledningar grävs eller liknande. Kostnaden för cykelväg är ca 10 000 kr meter. Trafikverket är tydliga med att cykelväg kan anläggas, men att kommunen fullt ut står för kostnaden för alla utbyggnader som inte finns med i regionala cykelplanen. Önskan finns på många ställen i kommunen.

Sockenföreningen arbetar även med frågan där man kan använda gamla järnvägen och kostigen, men övergångarna behöver lösas. Dessa är med bland de prioriterade trafiksäkerhetsåtgärderna på statlig väg.

Gällande lekplatser så framförs klagomål på att lekplatsen behöver underhållas och det finns önskemål om någon mer lekanordning. Informationen har förts vidare till tekniska enheten efter mötet.